

انتخابات سه‌گانه سال ۱۴۰۴

هادی طحان‌نظیف، سخنگوی شورای نگهبان در نشست خبری روز گذشته درباره برگزاری انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس خبرگان رهبری گفت: «بر اساس قانون، انتخابات میان‌دوره‌ای خبرگان و مجلس شورای اسلامی باید با اولین انتخابات سراسری برگزار شود لذا سال بعد همزمان با انتخابات شوراهای شهر و روستا، انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس خبرگان در دو استان خراسان جنوبی و آذربایجان شرقی و همچنین انتخابات میان‌دوره‌ای مجلس در شهر تبریز برگزار خواهد شد. در این خصوص هماهنگی‌های اولیه بین وزارت کشور و شورای نگهبان به عنوان مجریان و ناظران انتخابات در حال انجام است.»

به صورت رسمی استعلامی نشده است

وی در پاسخ به پرسشی درباره اصل ۱۴۱ قانون اساسی و استناد برخی به تفسیر ارائه‌شده از سوی شورای نگهبان در سال ۶۰ مبنی بر عدم نیاز به طرح استعلامی نمایندگان مجلس در صورت انتصاب از سوی رئیس‌جمهور و اصرار مجلس بر لزوم بررسی این استعلام در صحن مجلس گفت: «تاکنون به صورت رسمی استعلامی از شورای نگهبان انجام نشده است اما اگر این استعلام به صورت رسمی انجام شود و در حیطه مسئولیت‌های شورای نگهبان باشد ما اظهار نظر رسمی می‌کنیم. آنچه که گفته می‌شود شورای نگهبان در سال ۶۰ تفسیری در این خصوص دارد باید بگویم تفسیر شورای نگهبان نبوده بلکه پاسخ به استعلام یک شخص بوده است و این موضوع از جهت حقوقی خیلی متفاوت است. چراکه استعلام به سه‌چهارم رأی اعضای شورای نگهبان نیاز دارد. آیین‌نامه داخلی مجلس نیز حکم متفاوت در این خصوص داشته است و شورای نگهبان هم ایرادی در این خصوص نداشته است؛ رویه‌ای هم که در سال‌های بعد شکل گرفته است بر اساس همین آیین‌نامه است لذا در خصوص این موضوع چنین نکاتی وجود دارد اما درباره کلیات باید بگویم که ما نظری نداریم و اگر این موضوع از شورای نگهبان مورد استعلام قرار بگیرد و در حیطه مسئولیت‌های شورای نگهبان باشد، اظهار نظر خواهد کرد.»

آخرین وضعیت لایحه حجاب و عفاف

وی در پاسخ به پرسشی درباره ادعای برخی از نمایندگان مجلس مبنی بر اینکه لایحه عفاف و حجاب به تأیید شورای نگهبان رسیده است، گفت: «در این مدت چند نفر از نمایندگان مجلس در این خصوص اطلاع‌رسانی کردند و دیگر نیازی به این موضوع نبود؛ این مصوبه جهت طی مراحل قانونی خود در اختیار مجلس شورای اسلامی قرار دارد.» سخنگوی شورای نگهبان در پاسخ به پرسشی مبنی بر اینکه آیا لایحه عفاف و حجاب قابلیت اصلاح دارد؟ گفت: «هر قانونی امکان اصلاح دارد و دولت از طریق لایحه و مجلس از طریق طرح می‌تواند فرایند لازم‌رادر مجلس طی کند.»

پارو و افای‌تی‌اف با اصرار مجلس دهم در مجمع است

وی در پاسخ به پرسشی درباره طرح موضوع بازگشت لایحه پارو و CFT به مجلس و موضع شورای نگهبان در این خصوص گفت: شورای نگهبان نسبت به این موارد در سال‌های گذشته اظهار نظر کرده است و آآن نسبت به این موارد فارغ است. نسبت به پارو و شورای نگهبان ایرادی نداشت و هیئت عالی نظارت مجمع ایراداتی در این خصوص مطرح کرده بود. نسبت به CFT شورای نگهبان ایراداتی داشت که آن هم با اصرار مجلس در آن مقطع به مجمع ارجاع شد بنابراین هر دو لایحه در اختیار مجمع قرار دارد و اگر پرسشی در این خصوص وجود دارد عزیزان مجمع باید پاسخ دهند.»

همه چیز درباره پزشک‌ان گویاست

وی درباره طرح موضوع ردصلاحیت رئیس‌جمهور در انتخابات دوره اخیر مجلس شورای اسلامی گفت: «آقای پزشک‌ان تاکنون پنج دوره به صورت مستمر نماینده مجلس بوده است. معنای این سابقه این است که ایشان تاکنون پنج مرتبه در انتخابات مجلس ثبت‌نام کرده و هر ۵ مرتبه نیز تأییدصلاحیت شده و درباره انتخابات ریاست‌جمهوری نیز ایشان تأییدصلاحیت شده و آآن رئیس‌جمهور است. به نظر من همه چیز گویاست و طرح این موضوعات وجهی ندارد.»

رفع فیلترینگ در چارچوب وظایف ما نیست

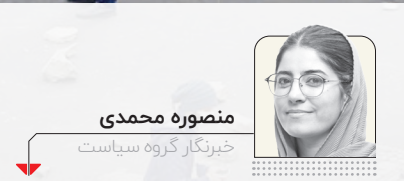
وی درباره نظر شورای نگهبان در خصوص رفع فیلترینگ و موانع آن اظهار کرد: «به نظر من مسئله در چهارچوب وظایف و صلاحیت‌های شورای نگهبان نیست و در حیطه دستگاه‌های دیگر است و موضوع از همان دستگاه‌ها قابلیت پیگیری دارد.»

تعلیقی ابدی؟

بررسی پیامدهای تداوم شرایط تعلیق در سیاست داخلی و خارجی کشور

عکس: تارا

نگاه
کارشناس
۱

منصوره محمدی

خبرنگار گروه سیاست

سیاست‌گذارهای کلان کشور در سال‌های اخیر از اتخاذ تصمیمات اساسی که پاسخی به مطالبات جدی مردم بدهد طفره رفته‌اند. این ادعایی است که بسیاری از تحلیلگران در سطوح مختلف مطرح کرده‌اند. از جمله مهم‌ترین مصادیق آن هم از سیاست‌های داخلی از جمله موضوعات مربوط به زنان و رفع فیلترینگ گرفته تا پیوستن ایران به پیمان‌های بین‌المللی از جمله FATF است که سال‌هاست جامعه در انتظار تصمیم‌گیری مبتنی بر منافع ملی در قبال آنهاست. ارتباطات کشور در سطح بین‌المللی محدود شده و این محدودیت روزبه‌روز بیشتر می‌شود؛ مواردی که عدم توجه به آنها موج‌های مختلفی از اعتراضات مردمی را

در دهه گذشته در پی داشته است و کشور را در شرایط سختی قرار داده و شکاف مردم و حاکمیت را عمیق‌تر کرده است؛ به‌گونه‌ای که مردم در کنار اعتراضات مدنی خود که با حضور در اجتماعات برپا کردند، حتی سیاست‌گذاری در این زمینه نیز از سوی حاکمیت نادیده گرفته شده است و درخواست برگزاری مسالمت‌آمیز تجمعات اعتراضی را (که بنابر اصل ۲۷ قانون اساسی آزاد است را هم بی‌پاسخ می‌گذارد) و در جریان هر تجمع اعتراضی بزرگی که در کشور شکل می‌گیرد از اتخاذ تصمیماتی برای تعیین کردن محل تجمعات سخن می‌گویند و با آرام شدن اوضاع دوباره به جای همان سیاست قبلی باز می‌گردند، اعتراض خود را به پای صندوق‌های رای نیز کشانند و با کاهش بی‌سابقه مشارکت در انتخابات سال‌های اخیر اعتبار نظام را به چالش کشیدند. اینگونه به نظر می‌رسد که درک نیاز به تغییر و خارج شدن از این شرایط برای سیاستمداران و برنامهریزان کشور امری سخت و نشدنی است و در برابر موج خروشان خواسته‌هایی که

رحیم ابوالحسنی استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران:

جریان اقتدارگرا دولت پزشک‌یان را هم اگر در پی اصلاحات باشد با بن بست روبه‌رو می‌کند

جریان به مسیر خود ادامه داد و تمامی کارشکنی‌ها را انجام داد، مانع تحقق برجام شد، همانطوری که در دولت دوم آقای هاشمی وی را وادار به عقب‌نشینی کردند و چندوزارتخانه حساس را از دست او گرفتند، همین کار را نیز در دولت دوم آقای روحانی انجام دادند و مانع از موفقیت گفتمان اصلاح‌طلبی و پیش بردن این جریان شدند و لذا آنها سنگر گرفتند و در انتخابات ۱۴۰۰ دوباره همه را حذف کردند و با آن استراتژی بسیار گستاخانه فضا را در دست گرفتند که با ضایعه سقوط بالگرد رئیس‌جمهور و شهادت ایشان، آمارها و نظرسنجی‌ها نشان داده بود که مشارکت به ۱۳ تا ۱۵ درصد می‌رسد؛ در نتیجه نظام سیاسی به این تصمیم رسید که فضا را به گونه‌ای ترتیب دهد که مشارکت سیاسی مردم را حداقل در مشارکت ۴۰ درصدی نگه دارد.

اما پاسخ این سوال را دریافت نکردم که آیا این عدم مشارکت ناشی از تعلیق خواسته‌های عموم مردم (از جمله موضوع رفع فیلترینگ، حجاب، مشکلات اقتصادی و...) است که در طی سالیان گذشته از سوی نظام سیاسی به سرانجام نرسیده است؟

منظور شما از تعلیق، معلق ماندن است و من معتقدم این معلق ماندن نیست. طرف مقابل قدم به قدم جلو می‌آید. شما حتماً مصاحبه آقای میرباقری را شنیده‌اید که استراتژی ایشان این است که کشور را به سمت یک جنگ همه‌جانبه پیش ببرند و ولو به قیمت نابودی کشور و منطقه باشد. حاکمیت به این نتیجه رسیده است که این استراتژی خطرناکی است و حداقل باید این را کمی تعدیل کند. بنابراین معتقدم این سیستم الان هم، به محض اینکه کشور به سامان شود، دوباره دو گام به پیش خواهد آمد و دولت آقای پزشک‌یان را هم اگر بخواهد اقدامات اصلاح‌طلبانه‌ای انجام دهد قطعاً با بن بست روبه‌رو خواهد کرد. در آن گروه اصلاح‌طلبی و خلسه وجود ندارد، آنها جریان مقابل را به عقب می‌رانند و گفتمان اصلاح‌طلبی و خط امام در این سال‌ها به عقب رفت و کاری هم از دستشان بر نمی‌آید. این گروه محافظه‌کار، اقتدارگرا و نه اصولگرا هستند چرا که اصولگرایی یعنی معتقد به اصول انقلاب و ما در انقلاب این اندیشه و گفتار رانداشتیم.

پیروزی رسید و همینطور قدم به قدم جلو آمد و سعی کرد رقبای خود را به عقب براند. در مجلس هفتم رقبای خود را حذف کرد، در ریاست‌جمهوری سال ۸۴ رقبای خود را حذف کرد، در سال ۹۲ ورق برگشت اما آن جریان به پیشروی خود ادامه داد. یعنی یک گام به جلو رفتند و دو گام به عقب و این فرایند تکرار شده است و در این چندساله سعی کردند خود را از لحاظ نظری تنویر کنند و نظر به‌پردازان اقدام به پرورش شاگرد و دانشجو کردند و امروز از نظریه‌پردازان اصلی آنها تعداد زیادی دانشجو ساخته شدند و در این ایام شاهد حضور آنها هستیم. در نتیجه معتقد نیستم که حالت تعلیق در ایران وجود داشته و آآن هم نیست؛ منتی گاهی این جریان شکست می‌خورند و گاهی ادامه می‌دهند. در مورد آقای پزشک‌یان هم با توجه به شرایطی که در کشور پیش آمد، دستگاه تصمیم‌ساز احساس کرد که باید کشور را از این بحران عدم مشارکت و مشروعیت عبور دهد، در نتیجه تدبیری اندیشید که بتواند یکبار دیگر شکست‌خوردگان را به صحنه بیاورد و با دست اینها دوباره مشروعیت و مقبولیتی برای سیستم و نظام درست کند.

اگر عدم مشارکت در پی تعلیق در به نتیجه نرسیدن خواسته‌های مردم نبوده، پس شما دلیل را چه می‌دانید که منجر به این ریزش مشارکت در چنین حدی شد؟

من گفتم تعلیق وجود ندارد. این سیستمی که معتقدم کشور را مدیریت کرد، همان استراتژی‌ای است که از مجلس هفتم شروع شده و در سال ۸۴ توانست قوه مجریه را در دست بگیرد، در ۸۸ نیز با استراتژی خشونت قدرت خود را ادامه داد و در نبود تعدد کاندیداها و تدبیر اصلاح‌طلبها، در سال ۹۲ فضا را از دست داد اما آن

رحیم ابوالحسنی، استاد علوم سیاسی دانشگاه تهران حضور نیروهای اقتدارگرا در کشور را مانعی برای رسیدن به مطالبات مردمی و عامل اصلی شرایط کنونی سیاسی کشور در پیشبرد اهداف ملی و بین‌المللی می‌داند. او در گفت‌وگو با هم‌میهن به سوالاتی در زمینه شرایط تعلیق در سیاست‌های داخلی و خارجی پاسخ داده است که در ادامه می‌خوانید.

در زمینه سیاست‌های داخلی چندین سال است که کشور در شرایط تعلیق به سر می‌برد و عملاً مطالبات مهم مردم بدون پاسخ مانده است. از مسئله حجاب و زنان گرفته تا فیلترینگ و حتی این تعلیق به مردم هم سربایت کرده و شاهدیم که مشارکت مردمی در انتخابات کاهش پیدا می‌کند؛ گویی مردم در انتظار یک تحول برای مشارکت دوباره در انتخابات هستند.

این تعلیق در کشور چه دلیلی دارد؟

اول اینکه معتقد به تعلیق نیستم، معتقدم نه در ایران و نه در خاورمیانه تعلیقی وجود ندارد. در خاورمیانه دولت محمود عباس بله در حالت تعلیق بود اما یک جریان مبارزه علیه متجاوز در حال تکمیل و توسعه بود و سرانجام به مرحله‌ای رسید که احساس کرد می‌تواند مقابله کند و مبارزه را شروع کرد. در ایران هم به تعلیق اعتقادی ندارم، در ایران یک جریان که بعد از جنگ وارد فضای سیاسی کشور شد، سنگر به سنگر جلو آمد. در سال ۷۶ عقب رانده شد، دوباره در سال ۸۴ به